

Štev. 2

Leto 12

Izhaja enkrat na mesec.

Naročnina četrtletno 12 dinarjev

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

NEODVISNO GLASILO ŽELEZNIČARJEV, UPOKOJENCEV IN TRANSPORTNEGA OSOBLJA

Novo razočaranje

Pred par dnevi so objavili dnevniki, da je finančni odbor končal svoje delo ter sprejel v glavnem načrt proračuna, kakor ga je predlagal finančni minister. Pri razpravi o proračunu železniškega ministrstva je železniški minister Spaho sicer uvodoma omenil, da se v prometnem ministrstvu ne morejo izvesti redukcije izdatkov tako lahko ko v drugih ministrstvih. Vsako pretirano zniževanje izdatkov bi moglo imeti za gospodarstvo zelo slabe posledice.

Vsi dohodki ministrstva so proračunani na 2138,8, izdatki pa na 2364,3 milijona Din. Skoraj ves deficit odpada na graditev novih železnic, ki se bodo torej tudi v bodoče financirale iz proračunskih sredstev, namesto da bi se v ta namen najelo posojilo.

Povprečni dohodki železnic v zadnjih treh letih so znašali 1982,2 milijona Din, za prihodnje leto pa se morejo predvideti z 2045 milijoni Din.

Ko gledamo načrt proračuna, takoj ugotovimo, da še vedno ni rešeno vprašanje stalne zaposlitve progovnih delavcev tudi v zimskih mesecih. Še vedno so v načrtu predvideni premajhni krediti in če ne bo pri razpravi v parlamentu finančni minister pristal na odgovarjajoče zvišanje kreditov, bo progovni delavec tudi v letu 1937-38 mesto rednega dopusta moral iti na brezplačne dopuste.

Stari rentniki čakajo že deseto leto na uredbo, s katero naj bi se njihove rente, ki so bile odmerjene v preje veljavni valutah, prevedle na dinarsko veljavo ter

prilagodile sedanjim draginjskim razmeram. V besedilu finančnega zakona zamažimo iščemo tozadevno pooblastilo, ki...

Staroupokojenci in miloščinarji
Staroupokojenci in miloščinarji zahtevajo izrednega pokojnina. Italija, Avstrija, Češka, Madžarska in druge države so to vprašanje že pred leti rešile,...

Odločujočim je poznan težak položaj prizadetih, sami sebi morajo priznati, da je zahteva staroupokojencev in miloščinarjev najbolj upravičena, vendar v finančnem zakonu zamažimo iščemo tozadevno pooblastilo.

Proračun pride sedaj pred parlament. Poslanci, ki so bili izvoljeni leta 1935, bodo imeli priliko zavzeti k njemu stališče, bodo imeli priliko ne samo predlagati, marveč tudi izglasovati gotove spremembe. In tem poslancem naj velja apel, ki smo ga nedavno naslovili na finančni odbor, ko je začel razpravljati o proračunu:

Vaša dolžnost je, da zasigurate v novem budžetu zadosten kredit za redno zaposlitev progovnih delavcev.

Vaša dolžnost je, da predložite in izglasujete amandman v finančnem zakonu, ki bo omogočil prevedbo kronskih rentnikov, miloščinarjev in staroupokojencev.

Minister Cvetković o uredbi o minimalnih mezdah

Dne 12. februarja je minister socialne politike podpisal uredbo o minimalnih mezdah, ki naj določijo smernice, po katerih naj se določijo minimalne mezde v posameznih delih naše države in za posamezne kategorije delavstva. Poleg tega je bilo napovedano, da bo s to uredbo olajšano sklepanje kolektivnih pogodb, ki so se mogle doslej sklepati le po prostovoljnem pristanku obeh prizadetih strank.

Uredba, ki je bila sedaj podpisana, velja za vsa industrijska, obrtna, trgovska, prometna, rudarska, gozdarska, bančna, zavarovalna in tem slična podjetja, dalje za gradbeno in elektrotehnično stroko. Ne veljajo pa določbe te uredbe za delavstvo državnih podjetij in samoupravnih edinic z izjemo one določbe, ki izrecno prepoveduje stavke v državnih, banovinskih in občinskih podjetjih, ki delujejo v javnem interesu.

V informacijo delavcev na železnici objavljamo brez vsakega komentarja izjavo ministra socialne politike, ki jo je izdal za javnost, ko je podpisal uredbo o minimalnih mezdah. Izjava se glasi:

V smislu pooblastila čl. 88 finančnega zakona za leto 36-37 sem izdal sporazumno z ministrskim svetom uredbo o določevanju minimalnih mezd, o sklepanju kolektivnih pogodb, o spravi in arbitraži. Uredba je danes podpisana.

Ureditev te materije v naši državi so terjale socialne in gospodarske razmere pri

nas in pa nizke mezde, ki so za nekatero delavstvo pomenile pravo bedo. Če primerjamo število zaposlenih delavcev z višino njihovih mezd, vidimo, da je imelo od 651.649 delavcev, 330.452, ali 50,75% mezd do 20 Din, med njimi pa 86.580 (13,29%) mezd do 8 Din na dan.

Na drugi strani so bila pa lani delavska gibanja zelo pereča vprašanje delavskega stanu. Ta gibanja pomenijo socialno politično gibanje v dobi gospodarskega zboljšanja. Po poročilih inspekcij dela je bilo lani 392 stavk, med njimi 315 stavk gospodarskega značaja, to je takšnih, ki so se začele zaradi zahtev po povišanju mezd in zboljšanju drugih delovnih pogojev.

Uredba, ki sem jo izdal, določa kot osnovo za odredjanje minimalnih mezd 2 Din na delovno uro, to je za osemurni delovnik 16 Din, in se more gibati do 24 Din na dan za navadnega telesnega delavca. Na temelju te osnovne mezde bodo lani in od naslednjega leta določili minimalne mezde za vse svoje področje, kakor to javna korist zahteva, ali kadar to zahteva ena izmed prizadetih strank. Pri določanju minimalne mezde bodo lani vpoštevali gospodarske in socialne razmere, zlasti življenjske cene itd. na svojem področju. Te minimalne mezde bodo določili po zaslišanju zastopnikov delavskih in delodajalskih ustanov, ki morajo biti zastopani v enakem številu.

Mezde nekvalificiranih delavcev izpod 18 let starosti ne smejo v nobenem primeru znašati manj ko 75% gori določenih minimalnih mezd.

Minimalne mezde, določene na podlagi te uredbe, se ne bodo izvajale tedaj, če se določijo s kolektivno ali individualno pogodbo boljše mezde za delavce ali nameščence. Določbe individualnih ali kolektivnih pogodb, ki določajo najugodnejše mezde od minimalnih mezd, določenih s to uredbo, so neveljavne.

Uredba ne dela razlike med moško in žensko delovno silo in se je tako izvedlo načelo: za enako delo enako plačilo.

Akordno delo se bo tam, kjer ni neobhodno potrebno in koristno za pomožno osebje, nadomestilo z delom na ure. Bani bodo po zaslišanju prizadetih delavskih in delodajalskih zbornic ugotovili, ali je akordno delo neobhodno potrebno in ali nagrada za to delo zadošča. Minimalne mezde, ki se prvič določijo, veljajo dotlej, dokler jih bani ne spremene, najmanj pa 6 mesecev. Novo določene minimalne mezde stopijo v veljavo 60 dni po razglasitvi in veljajo do prihodnje spremembe, najmanj pa 6 mesecev. Če bi se gospodarske razmere znatno spremenile, bo minister za socialno politiko in narodno zdravje določil po odobrenju ministrskega sveta po naredbeni poti novo minimalno mezdo, ki stopi v veljavo 60 dni po razglasitvi v »Službenih novinah«.

S takšno ureditvijo tega vprašanja upamo, da se bo življenjski standard za velik del delavskega sloja zboljšal, razen tega se pa ne bo občutila konkurenca med posameznimi kraji v tako ostri obliki. Danes je v interesu vseh držav, da se spori med delavstvom in delodajalci kar najbolj omeje. Po tej uredbi stavka oziroma izprtje kot zakonito sredstvo ni zabranjeno razen v državnih, banovinskih in občinskih podjetjih, ki delujejo v javnem interesu, kakor so to prometna podjetja, vodovod, plinarna, elektrarna itd. Za ta podjetja je uvedena obvezna arbitraža, medtem ko je za druga podjetja v načrtu fakultativna arbitraža, in sicer po sporazumu med strankami, ki so v sporu.

Sklepi arbitražnega odbora, sestojega iz državnega uradnika, ki ga določi ban, kot predsednika in najmanj po 2 zastopnika spornih strank, ki jih sporni stranki sami določita, so obvezni za stranke za čas, za katerega so sprejeti, in služijo namesto kolektivne pogodbe, po kateri je prišlo do arbitražnega sklepa. Proti sklepom arbitražnega odbora ni pravnega sredstva. Preden se začne stavka ali izprtje, je predpisan obvezen poskus sprave med strankama; to se ima izvršiti pod predsedstvom osebe, ki jo določi ban, in po dveh članih, ki ju določita obe zainteresirani stranki. Dolžnost obeh strank je, da se obrneta do pristojne splošne upravne oblasti prve stopnje s prošnjo po spravi. Postopek pri tej oblasti je nujen in razprava ustna. Sklenjeni dogovor je za obe stranki, obvezen za dobo, ki jo sami določita, če pa tega ne storita, velja

najmanj za dobo 6 mesecev. Po preteku teh šestih mesecev ga sme vsaka stranka odpovedati z odpovednim rokom meseca dni. Če se tudi po ponovnem razpravljanju ne da doseči sporazum, bo oblast, ki je posredovala za spravo, z zapisnikom ugotovila neuspeh posredovanja in proglasila postopek sprave za končan. V dobi, ko traja obvezni spravnostni postopek, je prepovedana vsaka kolektivna ukinitve dela, stavka ali izprtje. Sklepanje kolektivnih pogodb ni obvezno, predpisan je pa način, kako se bodo sklepale, katere organizacije jih bodo sklepale in kateri kvalificirani zastopniki.

Uredba določa, če ni pristojnih svobodnih delodajalskih strokovnih organizacij, da smejo kolektivne pogodbe sklepati v nasprotju z določili drugega odstavka čl. 229 obrtnega zakona tudi prisilne organizacije delodajalcev. Kolektivna pogodba sklenjena v eni stroki, se lahko razširi na vso stroko na področju banovine, če je ta dogovor obsegal več kakor polovico podjetij te stroke in če je v njih zaposlena vsaj polovica vsega delavstva v tej stroki na področju banovine. Če več kakor polovica vsega delavstva, zaposlenega v isti stroki na področju banovine ali več od polovice podjetij dotične stroke zahteva sklenitev kolektivne pogodbe, pokliče ban obe stranki, da v določenem roku skleneta kolektivno pogodbo. Če se v določenem roku pogodba ne sklene, določi ban ključ za plačevanje delavstva.

To so osnove in glavna načela, ki na njih temelji ta uredba. Upamo, da bo dala potrebno zaščito delavcem in delodajalcem in zagotovila potrebno skladje v podjetjih ter prinesla pomiritev v gospodarstvo. Materija, ki smo jo tu uredili, je popolnoma nova za naše razmere in se prvič pri nas ureja. Zato je prvovrstnega pomena za naš delavski sloj. S to uredbo preneha dosežanje eksploativne delovne sile, ki je v nekaterih krajih v dražvi dobivala komaj po 12 Din na dan. Ta uredba bo koristila ogromnemu številu različnih delavcev, ki bodo avtomatsko dobili večji zaslužek.

Po tej uredbi nameravam na osnovi pooblastil finančnega zakona za 1936-37 urediti tudi izvajanje zakonskih določil o zavarovanju za primer onemogosti in smrti in pokojninsko zavarovanje zasebnih nameščencev.

Skupščina železničarskega bolniškega fonda

se je vršila preteklo nedeljo z običajnim dnevnim redom ter je svoje delo zaključila rekordno hitro. V dobrih dveh urah so bila sprejeta poročila, proračun ter samostojni predlogi. Delegati so v tem času izpolnili vse naloge, ki so jih dobili od članov. Skupščina je potekla pod vtisi naslednjih ugotovitev:

1. Bolniškemu fondu primanjkuje denarja.
2. Članstvo porabi preveč za hranarino in za zdravila.

Poročevalec upravnega odbora g. Outrata, bivši predsednik zvezarske organizacije, je zaključil svoje poročilo z apelom na skupščinarje, da naj vplivajo na člane, da se omeje pri boleznih, da ne bo treba plačevati toliko hranarine, ker obstoja nevarnost, da koncem budžetskega leta hranarine ne bo mogoče več izplačati. Nadaljnji apel na železničarje je bil, da naj ne tratijo po nepotrebem zdravil.

Ni čudno, če je skupščina tako hitro končala delo, saj ni bilo na skupščini pravih predstavnikov delavstva, ki bi se potegnili za delavske interese. Bili so le eksponenti zveze, ki so z znanimi metodami pri zadnjih volitvah »priborili« zmagu in ne bili bi dosledni, če ne bi tudi na tej skupščini podčrtavali prvenstveno interese uprave. Ni bilo med delegati človeka, ki bi opozoril na stare dolgove državnih prometnih ustanov ter zahteval njih vračilo, da bi se ti zneski porabili za redno izplačevanje vseh predpisanih dajatev članstvu.

Neki delegat je sicer izjavil dvom o uspehu apela na delavce, da se omeje pri izbiri hranarine, ker povišanju izplačil hranarine je kriva delna nezaposlenost. Če dela delavec samo par dni v mesecu, hoče kljub temu živeti vse dni v mesecu, ako ga ne plača uprava, skuša pač biti bolan. Nerazumljivo mu je tudi, kako naj skupščinarji vplivajo, da se bo porabilo manj zdravil. Misli, da so krivi zdravniki, ki predpisujejo manjvredna zdravila z destilirano vodo. Pri takih zdravilih zasluži le lekarnar, škoda pa trpi železničar in bolniški fond. Apelira na zdravnike, naj uvidijo napačno pot ter prično predpisovati domača zdravila (»lipov čaj z medom«), katerim bodo bolniki bolj zaupali. (Nek delegat je pri tem polglasno dejal svojemu sosedu: Ali je ta delegat čebelar?)

Gospod Outrata je še enkrat ugotovil, da bo prišla postavka hranarine, ako se bo tako naprej izplačevalo, v nevzdržno stanje, ko upravni odbor hranarine ne bo mogel več plačati.

Gospod Sovre predlaga kot kompromisno rešitev svoj apel na železničarje, da naj bi, če je že kdo bolan in ga zdravnik kot takega pripozna, vsaj ne šel po zdravila, ako je bolezen posledica delne nezaposlenosti.

Debata je bila s tem končana, zvezarji so res »borbeno« zastopali interese članov bolniškega fonda. Mi ugotavljamo le to, da smo vedno zastopali stališče, naj načelniki ne zdravijo bolnikov, marveč naj bodo zdravniki v svojem poslovanju ne-

odvisni in naj vrše svojo službo brez vsakih zunanjih vplivov. Na zadnji skupščini pa je izjavil »zastopnikov« delavstva izzvenela obtožba proti zdravnikom, da večkrat pogledajo skozi prste, kar seveda obremenjuje fond na hranarini in zdravilih.

Gospodje zvezarji so naredili korak naprej. Ko so se bivši zvezarji svoječasno sklicevali na izkušnje pri SUZOR-ju, so zvezarji imeli za take predloge gluha ušesa. Sedaj pa so prišli do zaključka, da je SUZOR naredil dober ukrep, ko je

sklenil z lekarniško komoro kolektivno pogodbo ter prihrani tako pri izdatkih za zdravila 39 odst. Rekli so, da bi bilo dobro, da se slična pogodba sklene tudi za naš bolniški fond.

Končno so odobrili par samostojnih predlogov. Med drugim so sklenili, da naj se da Nabavljalni zadrugi prispevek Din 100.000.— za dograditev doma v Martuljku ter brezobrestno posojilo še Din 200.000 za iste namene, na kar je bila skupščina zaključena.

Zmaga železničarjev

Po razpustu Saveza železničarjev beležijo zvezarji zmago za zmago. Ne samo v bolniški blagajni, v Nabavljalni zadrugi, marveč tudi v raznih podpornih društvih dosegajo naši prijatelji vidne uspehe in zmage. Kaj za to, če redna sodišča naknadno ugotove razne nepravilnosti, kaj za to, če oblasti, ki so poklicane, da nadzorujejo društvena udejstvovanja, ugotove razne kršitve in manipulacije. Zmaga je zmaga, pa naj bo dosežena s temi ali onimi sredstvi.

Odloku Ministrstva, ki je ugotovilo razne nepravilnosti pri volitvah v bolniško blagajno, je sledil odlok politične oblasti, ki je razveljavil volitve v Podporno društvo, so sledili odloki rednih sodišč, ki so obsodili postopanje na občnem zboru Nabavljalne zadruge in sedaj sledi ponovni odlok Uprave policije v Ljubljani v zadevi volitev delegatov za občni zbor ljubljanskega podpornega društva, ki so se vršile dne 28. VII. 1935 na XX. volišču v Mariboru.

Vsem železničarjem, ki so člani ljubljanskega podpornega društva, so znane mahinacije zvezarjev, s katerimi so poskusili zavojevati delegatski aparat za občni zbor podpornega društva. V našem listu smo po volitvah objavili najbolj drastične primere volilnih goljufij. Z ugotovitvami, ki smo jih po volitvah objavili v listu, smo smatrali za nas zadevo za likvidirano, ker vemo, da velja za zvezarje vsaj kar se tiče njihovih metod pri raznih volitvah, pregovor: Zvezar se spreobrne, kadar se v jamo zvrne.

Člani Podpornega društva v Mariboru pa so smatrali za pravilno, da vložijo na pristojno politično oblast proti volilnim manipulacijam pritožbo in dosežejo tako tudi uradno ugotovitev raznih nepravilnosti pri zadnjih volitvah. Na to pritožbo je uprava policije v Ljubljani pod št. II Pov No 1/198/5 od 25. I. 1937 izdala naslednji odlok, ki ga dobesedno objavljamo:

Vaši pritožbi z dne 7. avgusta 1935 proti naknadnim volitvam delegatov za občni zbor na volišču XX. v Mariboru, ki so se vršile dne 28. julija 1935 — se na osnovi čl. 10 Zakona o društvih, shodih in posvetih ex 1931 načelno ugotovi s tem, da se te naknadne volitve razveljavijo in sicer vsled dokazanega dejstva, da so se zaupniki, kateri so dostavljali glasovnice in potrdila za iste na dom poedinih članov volilcev, posluževali nedovoljene taktike, oziroma agitacije ter vsled postopka volilne komisije na tem volišču, katere ni hotela osebno priložiti volilcem vrnit reklamiranih glasovnic — in jih ni pustila osebno voliti, nadalje vsled postopanja društvenega vodstva »Podpornega društva železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani«, katero ni iz Maribora dne 22., 23. in 24. 7. 1935 odposlane reklamacije na pošti v Ljubljani pravočasno dvignilo, radi česar prizadeti reklamanti niso bili zabeleženi v volilnem seznamu in vsled tega niso bili pripuščeni na volitve. Na ta način niso mogli poedini člani volilci voliti po svoji lastni volji, drugim pa je bila sploh udeležba pri volitvah onemogočena. Glej čl. 8 oblastvenno odobrenih pravil in tozadevni pravilnik iz leta 1933.

Razlogi:

Prvotne volitve delegatov za občni zbor »Podpornega društva železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani« so se vršile leta 1933 na XX. volišču v Mariboru v Narodnem domu istočasno z volitvami omenjenega društva na drugih mestih. Te volitve na XX. volišču v Mariboru so bile na Vašo pritožbo in na osnovi ugotovljenih nepravilnosti razveljavljene s tuk. odločbo z dne 28. 8. 1934 II Pov. No. 1/150/3 — vsled česar je upravni odbor Podpornega društva železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani razpisal v smislu čl. 8 društvenih pravil odnosno tozadevnega pravilnika iz leta 1933 naknadne volitve de-

legatov na volišču XX. v Mariboru — kolonija, za dne 28. julija 1935, katerega dne so se tudi vršile. Upravni odbor je v to svrhu izdal navodila v listu »Mariborski Večernik« z dne 13. XII. 1935, stran 2.

Po teh navodilih in pravilniku iz leta 1933, ima vsak član pravico — primarno osebno voliti, a kdor pa ne more osebno voliti, more oddati podpisano glasovnico drugemu članu.

Z ozirom pa na navedbe v pritožbi se je z zaslišanjem prizadetih oseb in po izjavi društvenega vodstva »Podpornega društva železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani« z dne 27. januarja 1936 ugotovilo, da so na dan volitev prišle na volišče, da izvrše osebno svojo volilno pravico sledeče osebe člani društva in sicer: Rozman Alojz in Marija iz Maribora, Dušanova ul. št. 9; Flis Anton in Ana iz Maribora, Taborska ul. 2; Gregorič Jože iz Maribora, Dr. Medvedova ul. 14; Kögel Matija iz Maribora, Prešernova 5; Schauritsch Elizabeta iz Maribora, Mlinska ul. 26-I. in Smoning Rozina iz Maribora, Klavniška ul. št. 14. Nobeni teh oseb volilna komisija ni hotela na njihovo zahtevo vrniti na samem volišču reklamiranih glasovnic in pripustiti, da volijo po lastni volji in osebno. Navedbe volilne komisije, da so glasovnice omenjenih oseb že podpisane in oddane volilni komisiji, se ne more vzeti na znanje, ker vsak ima primarno pravico, osebno se udeležiti volitev.

Zlasti bi moral volilni odbor pripustiti, da omenjeni člani osebno volijo in predhodno ugotoviti stanje zadeve, ker so se nekatere od omenjenih oseb na samem volišču pritožile, da so bile po zaupnikih zaveden v zmotu glede kandidatskih list in ali pa da so podpisali na glasovnicah ponarejeni.

Dalje je ugotovljeno, da članica društva Enci Marija iz Maribora, Klavniška ul. 14 ni mogla izvršiti svoje volilne pravice, ker ji društveno vodstvo ni hotelo dostaviti glasovnice z navedbo, da nima plačane članarine za zadnje 3 mesece. Ugotovilo se je pa, da je imenovana imela plačano članarino za 3 mesece naprej in sicer do novembra meseca 1935. Izjava društvenega vodstva v Ljubljani, da se je to dogodilo pomotoma vsled pogrešne zabeležbe v blagajniških knjigah, se ne more vzeti na znanje. Glej izjavo vodstva »Podpornega društva« z dne 27. I. 1936.

Tudi Schapetz Ana iz Maribora, Smetanova ul. 5 ni mogla izvršiti svoje volilne pravice, ker ji društveno vodstvo v Ljubljani ni hotelo dostaviti na njeno zahtevo reklamirane glasovnice s pripombo, da imajo v staležu le Schapetz Ivano. To svojo pogreško v evidenci članov bi moralo društveno vodstvo takoj popraviti in omenjeni poslati zahtevano glasovnico.

Zlasti v slučajih Tuta Karola in Marije iz Maribora, Mejna ul. 12, Fick Ivana in Jožef iz Pobrežja pri Mariboru ter Gabrian Marije iz Maribora, Tatenbachova ul. 26, kateri so osporavali pravilnost svojih podpisov na oddanih glasovnicah po zaupniku in kateri so prišli osebno voliti, je bilo dopustiti, da isti osebno volijo, kar pa vodstvo ni dopustilo in je njihove sporne glasovnice zabeležilo v prid druge liste.

Končno se je ugotovilo, da se vsled pogreške društvenega vodstva v Ljubljani niso vodili v evidenci na volišču XX. v Mariboru sledeči člani, kateri radi tega, četudi so prišli na volišče, niso mogli izvršiti svoje volilne pravice in sicer: Verdonig Ivan iz Maribora, Streliška ul. 2; Potočnik Franc iz Maribora, Orožnova ul. 9; Lorbek Josip in Amalija iz Pobrežja, Cankarjeva ul. 18, Kurbus Mihael iz Maribora, Meljska 60, Schönherr Maks iz Krčevine.

Imenovani so namreč reklamirali svoje glasovnice pri društvenem vodstvu v Ljubljani s priporočenim pismom dne 24. 7. 1935, društveno vodstvo pa ni poslalo glasovnic z navedbo, da je dobilo pismo šele 29. 7. Ugotovilo se je pa, da je pismo ležalo v poštnem predalu društva na pošti Ljubljana I, od 25. 7. 1935. Navedbe društvenega vodstva, da se je to dogodilo vsled preobremenjenosti z delom, se ne more vzeti na znanje, zlasti z ozirom na dejstvo, da je društveno vodstvo dobro znalo, da se vrše te dni volitve in da člani iz Maribora dnevno pismeno reklamirajo svoje glasovnice.

Ta odlok je le načelne narave z ozirom na dejstvo, da je funkcijska doba vsem v letu 1933 in pri ponovnih volitvah na XX. volišču dne 28. julija 1935 izvoljenim delegatom potekla že meseca novembra 1936 in društvo na osnovi čl. 8 pravil mora razpisati redne volitve delegatov — ko bo rešena pritožba društvenega vodstva predložena Kr. banski upravi proti tuk. odločbi II Pov. No. 1/198/13 z dne 10. oktobra 1936, s katero so bili razveljavljeni sklepi društvenega vodstva glede razpisa volitev za dne 11. oktobra 1936.

Proti tej odločbi je dopustna pritožba na Kr. bansko upravo dravske banovine v Ljubljani, ki bi jo bilo vložiti potem te uprave v 15 dneh od dneva vročitve.

Taksa po tar. post. 5 taksnega zakona v kolektu 20 Din plačana in na pritožbi predpisno uničena.

Člani Podpornega društva v Mariboru so dobili s tem zadoščenje, zvezarji pa so zopet bogatejši za eno uradno ugotovitev, na kak način dosejajo svoje volilne zmage.

Sklepi splošne seje Državnega sveta

Pravica staroupokojencev do rodbinske pokojnine po novem zakonu.

Ker so oddelki Državnega sveta različno obravnavali vprašanje, ali se pravica do pokojnine po zakonu iz leta 1931 prizna tudi tistim družinam umrlih upokojencev, ki so bili upokojeni pred 1. septembrom 1923, je tozadevno reševal Državni svet v splošni seji in odločil:

»Pravica do rodbinske pokojnine se priznava družinskim članom tistih drž. uslužbencev, ki so doživeli dan 1. aprila 1931, kot upokojenci, upokojeni po zakonih, ki so veljali pred uradniškimi zakonom od 1. septembra 1923.«

To svojo odločbo utemeljuje s sledečimi navedbami:

Za upokojence, ki so bili upokojeni s prejemki po zakonih, ki so veljali pred uradniškimi zakonom iz leta 1923., predpisano, da niso dolžni vplačevati v ta sklad, da pa morejo postati vlagatelji sklada in naknadno vplačati vloge tudi za čas po upokojitvi pa do dne uveljavljenja tega uradniškega zakona (2. odst. § 272.). Toda v tem določilo (2. odst. § 272.) je prav tako tudi predpisano, da se tem državnim upokojencem priznava kot čas vplačevanja v uradniški pokojninski sklad tisti čas do dne upokojitve, ki jim je bil z izvršno odločbo priznan za osebno pokojnino. Iz tega sledi, da je že samo s tem, če je neki upokojenec, kateremu je bila osebna pokojnina odmerjena po prejemkih iz zakonov, ki so veljali pred uradniškimi zakonom iz leta 1923., doživel uveljavljenje uradniškega zakona iz leta 1931., pridobil s tem tudi pravico do rodbinske pokojnine po tem zakonu ne glede na to, ali je vplačeval v uradniški pokojninski sklad ali ne, samo če ima več kot pet let službe, ki se mu po 2. odst. § 272. priznavajo kot leta vplačevanja. To se je brez dvoma storilo radi tega, ker se je hotelo pomagati tem upokojencem, ki so bili upokojeni z malimi pokojninskimi prejemki po zakonih, ki so veljali pred uradniškimi zakonom iz leta 1923., in da je ravno zato v 2. odst. § 272. prepuščeno takim upokojencem na izbiro, da vplačujejo v uradniški pokojninski sklad, če hočejo, česar jim sicer ni treba, da bi se jim tudi ta čas tega vplačevanja vraču-

nal za odmero rodbinske pokojnine, medtem ko je v 1. odst. § 272. za upokojence, ki so bili upokojeni z večjimi pokojninskimi prejemki iz uradniškega zakona iz leta 1923., predpisano, da morajo vplačevati v ta sklad.

Po tem družinam tistih upokojencev, ki so umrli, ko je že veljal uradniški zakon iz leta 1931., ki pa so bili upokojeni pred 1. septembrom 1923., pripada pokojnina po tem zakonu ne glede na to, ali so taki upokojenci vplačevali v pokojninski sklad po tem zakonu, samo če imajo pet let službe, ki se jim po 2. odst. § 272. priznava za pokojnino.«

Razlaga § 133 zakona o občnem upravnem postopanju.

§ 133 cit. zakona predvideva, da zamore oblastvo, ki je izdalo pravnomočno odločbo, isto s pristankom oseb, ki so pridobile s to odločbo pravice, razveljaviti odnosno izpremeniti. Državni svet je lansko leto na splošni seji sprejel sklep, da se rešenja upravnih oblasti, ki so bila izdana na podlagi razsodb Državnega sveta, ne morejo razveljaviti. Ta odločba pa je bila v škodo uslužbencev, katerim je Državni svet njihove pritožbe odklonil, pa so kasneje nastopili gotovi momenti, na podlagi katerih bi lahko dobili ugodno rešitev.

Državni svet je pod št. 26450/36 sedaj sprejel načelen sklep, glasom katerega se zamore tudi ona rešenja upravnih oblasti, ki so bila izdana na podlagi razsodbe Državnega sveta, ukiniti odnosno izmenjati, ako na to pristane prizadeta oseba.

Ta odločba je važna za one upokojence, katerim niso bila, — čeprav so bili nastavljeni pred 1. septembrom 1923., — priznana delavska leta za pokojnino, pa so se proti tem odlokom pritožili in je Državni svet njih pritožbo odklonil. Z ozirom na sklep splošne seje Državnega sveta in na pristanek Glavne kontrole, da se delavska leta vračunajo za odmero pokojnine vsem onim, ki so bili nastavljeni pred 1. sept. 1923, je na podlagi gornje razlage § 133 zakona o občnem upravnem postopanju omogočeno, da prizadeti zahtevajo ponovno odmero pokojnine z vračunanjem delavskih let.

Vračanje nepravilno odtegnjenih prispevkov za uradniški pokojninski sklad

Začetkom leta 1936 smo poročali o odloku Dravske finančne direkcije, ki je bil dostavljen vsem onim upokojencem, ki so za časa aktivnega službovanja prejeli 15 odst. povešek k najvišji stopnji osnovne plače, kateri pa jim ni bil vračunan za odmero pokojnine. Obveščeni so bili, da morajo kljub temu, da tega zneska ne prejema kot upokojenci, plačati za čas od 1. aprila 1931 dalje od njega prispevek za uradniški pokojninski sklad.

Večina prizadetih se je proti temu odloku pritožila in tekom januarja in februarja 1937 so dobili rešenja Ministrstva financ, ki je njih pritožbam ugodilo s sledečo motivacijo:

»Z rešenjem finančnega ministrstva št. 159.466/II od 27. XI. 1934 je bil raztolmačen § 142, odnosno § 259 zakona o drž. prom. osobju v tem pravcu, da se ima od vseh onih upokojencev, ki so na dan upokojitve uživali 15 odst. povešek osnovne plače, odtegniti prispevek za uradniški pokojninski fond tudi od tega poveška, neoziraje se, ali se jim je isti vračunal za odmero pokojnine ali ne.

Državni svet pa je v več svojih razsodbah zavzel stališče, da se zamore kot podlaga za določitev pri-

spevka za uradniški pokojninski sklad vzeti samo one zadnje aktivne prejemke, od katerih je bila uslužbencu odrejena pokojnina. Vsled tega se onim upokojencem, katerim se ta 15 odst. povešek ni priznal tudi za pokojnino, ne sme odtegovati od tega poveška članski prispevek za pokojninski sklad. Ministrstvo financ vsled tega razveljavlja rešenje Dravske finančne direkcije, v kolikor se isto nanaša na predpis članskih prispevkov za uradniški pokojninski sklad za čas od 1. IV. 1931 do 31. III. 1936 ter sklene, da se prizadetemu nepravilno odtegnjeni prispevki povrnejo.«

S temi rešenji se strinja tudi Glavna kontrola in so tako postala pravomočna. Na podlagi teh rešenj bodo dobili vsi oni, ki so se pravočasno pritožili proti predpisu odtegljaja za uradniški pokojninski fond, povrnjene nepravilno odtegnjene zneske nazaj. Teh zneskov pa ne dobe avtomatično, marveč morajo zaprositi Dravsko finančno direkcijo, da jim v smislu rešenja Ministrstva financ preveč odtegnjene zneske povrne. Tozadevne prošnje so kolka proste.

Opozarjamo na to vse prizadete, da ne odlašajo z vlaganjem teh prošenj, ker brez prošnje prispevka ne dobe povrnjenega.

Londonski kongres

Odluke VII mednarodnog sindikalnog kongresa

O sindikalnom jedinstvu

Odobravajući nastojanja MSS na području stvaranja sindikalnog jedinstva, kongres smatra da zbog ozbiljnosti mednarodnog položaja ova nastojanja treba produžiti.

Zbog toga donosi odluku da se povedu pregovori sa sindikalnim centralama Amerike, Australije, Dalekog Istoka, Rusije i sa svima ostalim centralama koje niso pridružene MSS — radi ostvarenja sindikalnog jedinstva celoga sveta.

O ratu, razoružanju i fašizmu

VII mednarodni sindikalni kongres osnažava nesalomljivo protivništvo mednarodnog sindikalnog pokreta protiv rata kao instrumenta politike.

Potvrđujući manifest zajedničke konferencije MSS i SRI, koji je donet u martu 1935 g. u Londonu, MSS ponovo izjavljuje da će primeniti sva sredstva kojima raspolaže, da povede i primeni aktivni otpor protivu zemalja koje svoje sporove neće da podnose mednarodnom arbitražnom sudovanju.

On ponavlja da mir mora biti nedeljiv i da je fašizam, a naročito fašističke zemlje kao Hitlerova Nemačka, Musolinijeva Italija itd., trajna pretnja miru i stalna opasnost od rata.

Mednarodni sindikalni pokret proklamuje svoju punu saglasnost sa principom prave kolektivne bezbednosti u okviru i posredovanjem Društva naroda. On je u potpunosti spreman da organizacije koje su priključene Mednarodnom sindikalnom savezu pozove da preuzmu sav rizik i sve odgovornosti koje iz toga proizilaze.

Mednarodni sindikalni pokret smatra sporazum o dalekosežnom i opštem razoružanju, a i uklanjanje privatne industrije naoružanja i privatne trgovine ratnim materijalom pod mednarodnom kontrolom, neminovnim faktorima za obezbeđenje mira.

Kako fašizam svuda nastojava da slobode čoveka i sva prava radnika u celome svetu razori, organizacije radništva uništi, a demokraciju u okove baci, mednarodni sindikalni pokret ponovo podvlači da se protivu fašizma mora boriti svim sredstvima u svim zemljama.

MSS nudi radnicima svih zemalja svoju saradnju i pomoć i poziva ih da svoje vlade potiču na najjači otpor protivu fašističkih napada.

Sve se mora učiniti da bi se fašističke snage potisle, da bi se ratu zakrčio put i tako narodima svijetu zemalja obezbedila mogućnost da slobodno i bez zapreke izvojuju svoju punu privrednu, socijalnu i političku slobodu.

Protivu fašističkog terora

VII mednarodni sindikalni kongres ustaje protivu tiranije u zemljama gde je fašizam na vlasti.

U ovim se zemljama kao i ranije oduzima sloboda i život nebrojnim ljudima i ženama kojih se krivica ne sastoji ni u čemu drugome no u tome što su protivnici fašističke diktature, što poštuju i brane demokraciju, slobodu i osnovna prava čoveka.

Mednarodni sindikalni pokret nesalomljivo će da produži borbu protivu fašizma i neće prestati da apeluje na savest sveta.

O borbi protivu privredne krize

VII Mednarodni sindikalni kongres, pošto je ispitao rezultate borbe koja je od Stokholmskog kongresa, 1930 g., pa do sada vodjena protivu rdjavog dejstva privredne krize, a i napore oko uklanjanja uzroka krize, ponovo potvrđuje ranije odluke, a naročito one koje su u januaru 1931 zajednički donete od MSS i SRI i koje još i danas u potpunosti važe.

Kongres podvlači rdjave rezultate privrednoga nacionalizma, koji sve države praktikuju, izgovarajući se da brane svoje industrije i svoj

sopstveni narod, dok se u stvari time potpuno kočje neophodni privredni odnosi medju narodima.

Kongres osudjuje ove metode autarkije i sistem dempinga i energično traži puno i hitno ukidanje svih ograničenja ma u kojoj formi ona postojala.

Kongres ponovo najoštrije podvlači potrebu i hitnost mednarodnog uredjenja kojim bi se svima narodima obezbedio ravnomerni udeo na sirovinama.

Kongres dalje smatra da apsolutno treba da potvrdi od mednarodnog sindikalnog pokreta tako često izrečeno gledište da je stabilizacija valuta jedno od osnovnih uslova za rešenje krize. On smatra da, usled negativnog držanja tako mnogih vlada, dosadašnji napori nažalost još nisu dali očekivane rezultate i podvlači potrebu da se ova nastojanja ponove i prošire kako bi se najbržim putem došlo do neminovno potrebnog rešenja.

Što se tiče skraćanja radnog vremena, kongres zahteva maksimalno radno vreme od 40 časova nedeljno.

On veoma žali što nastojanja organizovanog radništva da dobije opštu konvenciju, do sada nisu imala drugog rezultata no usvojenje načelne konvencije i dvaju konvencija: za industriju stakla i za javne radove.

Kongres konstatuje da metoda koju je uvela Mednarodna organizacija rada donosi rezultate veoma polako i sem toga samo postepeno, što za radničku klasu znači puno razočarenje; potrebno je da se ova metoda napusti i da se povede akcija za donošenje opšte konvencije koja za sve radnike bez razlike predvidja četrdesetosatnu radnu nedelju.

Kongres radosno pozdravlja uspehe koji su u toku poslednjih sedmica postignuti u nekoliko zemalja zahvaljujući energičnoj i odlučnoj akciji organizovane radničke klase.

Kongres smatra da zemaljske centrale koje mogu da zabeleže uspehe na području skraćanja radnoga vremena, treba energično da rade na čuvanju zadobivenih tekovina. A prvi uslov za ovo obezbeđenje jeste u sve većem proširenju četrdesetosatne radne nedelje; Kongres podvlači nužnost jake nacionalne akcije koja je jedina u stanju da vrši neminovno potreban uticaj na vlade i na poslodavce.

Kongres poziva predsedništvo MSS da u saradnji sa zemaljskim centralama uzme u razmatranje u sada momentano veoma povoljnoj atmosferi pojačanje akcije za četrdesetosatnu radnu nedelju kao i ispitivanja koja mogu da pomognu dobro fundirane pozicije sindikata. Kongres pozdravlja sve nacionalne i mednarodne napore u borbi protivu privredne krize i njenih nesrećnih posledica od kojih radnička klasa naročito pati.

O sindikalnoj slobodi

VII Mednarodni sindikalni kongres diskutovao je po pitanju sindikalne slobode i o zadacima sindikata te izjavljuje da je sloboda sindikata neminovni preduslov za delatno zastupanje interesa radničke klase. Njihov nezavisni razvitak nerazrešljivo je povezan sa demokratskim građanskim pravima.

Privredni razvitak koji teži ka kolektivizmu, traži naravno i kolektivno predstavništvo kojega su izraz slobodni sindikati.

To potvrđuje i deo XIII Ugovora o miru u kome se kaže da je sloboda koalicije i sloboda sindikata preduslov za zdravi privredni razvitak i socijalnu pravdu.

Kongres ponovo potvrđuje da slobodno odlučivanje sindikata ne može biti nadoknadjeno prisilnom organizacijom, koja bi sindikate pretvorila u poslušno orudje državne vlasti ili čak i poslodavaca, kao što to pokazuju primeri Nemačke, Italije, Austrije.

Nastojanja oko korporativnog uredjenja države i oko tobože korporativnog organizovanja radnika nisu ništa drugo nego sredstva kojima treba da se umanj, odnosno isključi uticaj radničke klase na uredjenje njenog privrednog, socijalnog i kulturnog položaja u interesu narodne zajednice koja u kapitalizmu uopšte ne postoji. Ona nisu put ka socijalnom preuredjenju privrede i društva.

Kongres stavlja u dužnost predsedništvu MSS da prati razvitak događaja koji se odnose na sindikalne slobode, da ne propusti ni jednu priliku a da se ne zauzme za njenu zaštitu, a naročito da pomaže napore koji su u stanju da uspostave sindikalnu slobodu tamo gde je ona potpuno ukinuta, ograničena ili privremeno oduzeta.

Kakova treba da bude naša borba protiv fašizma?

(Leon Jouhaux sekretar Francuskog Glavnog radničkog saveza, Paris)

Kako treba shvatiti i organizovati borbu protiv fašizma? Neki misle ovako: pošto je fašizam prije svega gruba nasilje, ne bi li bilo najlogičnije da mu se suprotstavimo nasiljem? Ali primjer Italije, Njemačke i Austrije pokazuje da je fašističko nasilje jače od svakog drugog nasilja. Zato treba suprotstaviti fašizmu jednu pozitivnu akciju. Treba djelovati na prilike, koje danas pogoduju fašizmu, a prije svega treba onemogućiti, da mase očajavaju, jer duboko očajavanje masastvara fašističke vojske. U Italiji je fašizam došao nakon razočaranja masa sa zauzimanjem tvornica. U Njemačkoj su mase izgubile vjeru u radnički pokret kada socijalistička vlada nije htjela da provede opozovanje kapitala ni parcelaciju junkerskih zemljišta, a nadavse kada se nisu proveli veliki projektovani javni radovi, jer je tobože trebalo izbjeći inflaciju. Danas te radove provodi Hitler sa kreditom od 6 milijardi maraka, bez obzira na inflaciju.

U Austriji je Schutzbundu uspelo da onemogućí prvi fašistički puč, ali i to pomoću vojske, upravo kao što je njemačka socijalna demokracija slomila Kapov puč, jednim legalizovanim generalnim štrajkom! Ali čim je državna vlast stala uz Heimwehre, austrijski radnički pokret je paol!

Glavni radnički savez (u Francuskoj) misli da nije dovoljno braniti demokratske slobode, nego da ih treba pojačati u njihovom principu, zadovoljavajući momentane potrebe masa. Otale je nastao Plan Glavnog radničkog saveza, koji ne predstavlja jednu idealnu šemu, koja ima da stvori jedno potpuno novo društvo. To su samo neke mjere koje trebaju da izmjene momentanu ekonomsku situaciju. Najprije treba udariti na radničku nezaposlenost, jer fašističke parole najlakše upaljuju u atmosferi nezadovoljstva kođa stvara nezaposlenost. Zbog toga su toliko važni veliki javni radovi. Oni nisu ni lijek ni spas, ali vraćajući u posao stotinu ili dvjestu hiljada nezaposlenih, oni će povratiti povjerenje kod svijui.

Kako treba financirati javne radove? Zajmovina, na stari način, ili novim nametom na imanja? O tome se može diskutirati, ali glavno je da sami radovi počnu što prije i da se u tim radovima upotrijebi što je god moguće manje mašinerija! Jer ne radi se o tome da se radi neki poslovi,

Kongres izriče svoje divljenje i obećava pomoć svima onima koji se sa požrtvovanjem bore za sindikalnu slobodu i koji su zbog toga izloženi napadima svojih protivnika.

Kongres prati razvitak uloge sindikata, njihove napore za ustanovljenjem pravilnoga i socijalnoga privrednog uredjenja, napore koji su naravno povezani sa slobodom sindikata i slobodom koalicije, i sa zadovoljstvom uzima na znanje sve ono što je MSS do sada na tome području učinio.

Proširenje MSS i dalje obuhvatanje zemaljskih centrala u njegov okvir, daje garantiju za uspešnu borbu ne samo za sindikalnu slobodu nego i za privredne zadatke sindikata.

koji treba hitno posvršavati, nego o tome da se zaposli što je moguće veći broj ruku i da se tako stvori atmosfera koja će omogućiti naš novi napor.

Jer jasno je da će apsolutno trebati ići i dalje. Zato i postavlja Plan Glavnog radničkog saveza pravo za radničku klasu da i ona udje u upravu narodne ekonomije. Tražimo jedan Vrhovni savjet narodne privrede, u kojem bi radnička klasa imala aktivnu, ali ipak samo savjetodavnu ulogu. Jer treba odbiti i određivanje delegata sa strane vlasti (kao u Italiji), ali i određivanje pomoću općeg biračkog prava, jer bi se ono udavilo u moru neorganizovanih. Mi smo za odgovornost delegata i autoritet sindikata. Mi tražimo da delegate određuje organizacija, jer tada odgovara i delegat i sindikat, koji ga je delegirao. Taj Vrhovni savjet narodne privrede financirat će poduzeća i dijeliti kredite. To je važno radi toga, jer mi znamo vrlo dobro kakvu je ulogu banka igrala u začecima fašizma. Banka ima da služi narodnoj privredi, ali ona ne smije nikako da zaboravi narodnu privredu! U ovome leži sav problem reforme banaka, reforme koja je za stvarni život stotinu puta važnija od ikakve ustavne reforme.

Ali gdje ostaje onda potpuna transformacija privrede? Mi znamo da je ona potrebna i mi je ne napuštamo. Ali mi znamo da je u današnjim prilikama nemoguće da se to odmah izvrši, jer čim bismo to počeli, stvorili bismo protiv sebe koaliciju i onog svijeta koji treba da bude s nama. Istina je u tome da se može i da treba nacionalizirati nešto, ali da se ne može nacionalizirati sve. U maloj trgovini, maloj industriji, zanatstvu, a osobito u poljoprivredi ima onoga koje mi moramo da pridobijemo. Zato je bolje omogućiti jednu mješovitu privredu, koja ima i nacionalizovani i privatni sektor, i to ovaj privatni da bude onoliko slobodan koliko to dozvoli nacionalizovani sektor.

Ovakav program stvorio bi najbolju obranu protiv fašizma. Njegova realizacija pokazala bi da se demokracija može da transformira, a da joj kod toga ne trebaju nekakvi — spasitelji. Uz to tada demokracija ne samo da ne bi opovrgla naš ideal, ona bi naprotiv baš obilježila najbolji put koji nas k njemu vodi!

Mednarodni pregled

Rezultat volitev je bil sledeč:

demokratsko - delovna skupnost je dobila pri volitvah delavskih zaupnikov 103.972 glasov in 121 mandatov, blok pa je dobil le 27.215 glasov in 33 mandatov.

Pri volitvah v bolniško blagajno pa je dobila demokratska - delovna skupnost 172.702 glasova in 1064 mandatov, blok pa 42.385 glasov in 52 mandatov.

Rezultati volitev na čeških železnicah. Pri zadnjih volitvah zastopstev železničarjev v bolniško blagajno, nezgodno zavarovanje ter delavskih zaupnikov so nastopili železničarji v dveh velikih skupinah: socialistične in demokratske organizacije so stvorile »demokratsko delovno skupnost«, fašistično usmerjene organizacije z raznimi kategorijskimi društvi pa so tvorile drugi blok.

Napredovanje angleške železničarske organizacije. V Angliji je bilo koncem leta 1936 neorganiziranih še okrog 150.000 železničarjev. V agitacijskem mesecu so organizacije porasle za 16.545 članov.

Zasilne odredbe bodo v Franciji ukinjene tudi za upokojenece. Francoska vlada je s 1. julijem 1936 naredila načrt za ukinitje svoječasno odrejenih redukcij plač aktivnim uslužbencem. Sedaj je naredila sklep, da se polagoma anulira tudi svojčas izrečeno znižanje pokojnin.

Zahteve angleških strojevodij. Angleški strojevodje so zahtevali povrnitev 1,25 odst. redukcije plač, dalje uvedbo šesturnega delavnika odnosno 36 ur dela na teden, doklade za nedeljsko delo ter poleg dosedanjega dopusta še šest dni novega

dopusta. Sodišče za mezdne spore je vse te zahteve odklonilo. Strojvodje so sklicali za 22. I. izreden kongres, na katerem so z 47 : 5 glasovom sklenili, da se odlok sodišča ne akceptira ter zahteva od družb izvedbo vseh zahtev, za katere so pripravljene strojevodje boriti se z vsemi sredstvi.

Uvedba 40 urnega delovnega tedna na francoskih železnicah. Dne 18. I. 1937 je v Franciji izšel odlok o izvedbi 40 urnega dela na teden na železnici. Vsled tega odloka bodo morale železnice sprejeti 60.000 novih uslužbencev ter se bodo povečali izdatki železniških družb za nad eno milijardo frankov. V prihodnji številki bomo objavili izvleček novih službenih predpisov, ki odredajo, kako bodo v bodoče sestavljeni službeni rasporedi.

Iz okrožnic

Vračanje preveč izplačanih prejemkov s strani uslužbencev. Zadnje čase se pripeti, da vložijo Glavna kontrola pritožbo proti nastavitvam, odnosno napredovanju uslužbencev ter Državni svet tem pritožbam večkrat ugodi. V takih primerih mora uslužbenec vrniti preveč prejete prejemke in je Glavna kontrola na svoji splošni seji odredila, da morajo uslužbenci vrniti sledeče:

1. Prejemke, odnosno razliko prejemkov, ki so jo nepravilno prejeli na podlagi rešenja ali ukaza, ki je bil od Državnega sveta razveljavljen.

2. Razliko draginjskih doklad v onih primerih, kadar je bil uslužbenec nastavljen, odnosno premeščen v višji draginjski razred.

3. Osebnostni doklado, v kolikor je ista pripadala po posebnih zakonskih predpisih.

4. Dnevnice, odnosno razliko dnevnic za vsa službena potovanja, ki so bila izvršena v času, dokler ni bil odlok od Državnega sveta razveljavljen.

Zdravniška potrdila o nesposobnosti za pridobivanje. Po uredbi o draginjskih dokladah je predvideno, da dobi železničar doklado za otroka tudi po polnoletnosti, ako je otrok za vsako pridobivanje nesposoben. Sedaj je Direkcija izdala odlok, kakšna potrdila so veljavna. Za bodoče bo Direkcija priznala le potrdila, ki jih bodo izstavili zdravniki v javni službi — banovinski, sreski ali občinski zdravnik — ne pa potrdil, ki bi jih izstavili honorarni železniški zdravniki. Potrdila železniških zdravnikov bodo veljala le tedaj, ako izvršuje železniški zdravnik tudi eno zgoraj omenjenih javnih funkcij in ako izda spričevalo v tem svojstvu. V tem primeru ima železniški zdravnik seveda pravico za-

htevati plačilo pripadajočega zdravniškega honorarja.

Staroupokojenici in doklade za ženo, ki ima trafiko. Na vprašanje, ali ima staroupokojenec, katerega žena vodi trafiko, pravico do rodbinske doklade za ženo, je izdalo finančno ministrstvo pod številko 45.601-I-36 naslednje pojasnilo: »Izvrševanje prodaje tobaka na drobno, če se prodajajo izključno le monopolski predmeti, se ne smatra za samostojno delo v smislu čl. 17., toč. č) uredbe o osebnih in rodbinskih dokladi drž. upokojenecev številki 37.600-I od 19. sept. 1935., in upokojenec, čigar žena izvršuje tako delo, ima pravico do rodbinske doklade zanjo, kolikor mu ta doklada v smislu čl. 16. iste uredbe sploh pripada. Toda v tem primeru se mora uporabiti določba toč. c) čl. 17. uredbe, t. j. rodbinska doklada za ženo ne pripada, če ima žena od trafike več kakor 200 Din dohodka na mesec.«

Prevoz umrlega uslužbenca. Pravilnik o voznih ugodnostih predvideva, da imajo aktivni uradniki, uradniški pripravniki, zvaničniki, služitelji in stalni delavci pravico na brezplačen prevoz posmrtnih ostankov družinskih članov, a družine brezplačen prevoz umrlih uslužbencev. Na vprašanje, ali uživajo te ugodnosti tudi upokojenici, je Generalna direkcija odredila, da upokojenici nimajo pravice na te ugodnosti ter je vlaganje tozadevnih prošelj brezpredmetno.

Prevoz pohištva ob upokojitvi. Uslužbenec, ki mu je služba prestala vsled bolezni, odnosno polnih službenih let ali iz kakega drugega razloga, zamore dobiti nakaznico za prevoz pohištva takoj po prestanku službe, čeprav odlok o odmeri pokojnine še ni izdan.

Vozne ugodnosti uslužbencev in njih rodbinskih članov

Službene novine objavljajo v »Neslužbenem delu« izvleček voznih ugodnosti, ki jih uživajo naši železničarji in njih rodbinski člani na železnicah v inozemstvu, dalje na privatnih železnicah in ladjah. Te ugodnosti so:

1. Na progi železnic drinske banovine, požarevačkih železnic, železnice Dobrlin—Drvar imajo uslužbenci in njih rodbinski člani trikrat letno prosto vožnjo ter neomejeno število režijskih voženj.

2. Na železnici Zagreb—Samobor imajo aktivni in upokojeni železničarji neomejeno število režijskih voženj.

3. Na ladjah rečne plovitve imajo aktivni uslužbenci, dnevničarji, delavci ter njih rodbinski člani pravico na neomejeno število režijskih voženj na podlagi legitimacije ter trikrat letno brezplačno vožnjo.

4. Na nemških, italijanskih avstrijskih, poljskih, rumunskih, grških, orientalskih, turških, danskih, holandskih, norveških, belgijskih,

južno-angleških, angleških-severovzhodnih, francoskih-državnih, francoskih-severnih, alzaško-lotarinških železnicah in železnici PLM imajo uslužbenci enkrat letno brezplačno vožnjo, družinski člani pa enkrat letno polovično vožnjo.

5. Na švedskih in švicarskih železnicah imajo samo uslužbenci enkrat letno brezplačno vožnjo, rodbinski člani pa ne dobe nikakih olajšav.

6. Na madžarskih železnicah imajo uslužbenci enkrat letno prosto, njih rodbinski člani pa enkrat letno polovično karto. Družinski člani dobe enkrat letno brezplačno vožnjo, ako ostanejo najmanj pet dni na Madžarskem.

7. Na čeških železnicah dobe uslužbenci dve brezplačni karti, družinski člani enkrat letno brezplačno karto, ako ostanejo najmanj pet dni na Češkem, drugače pa dobe enkrat letno polovično karto.

8. Na bolgarskih državnih želez-

nicah dobe uslužbenci eno brezplačno karto na leto, njih rodbinski člani pa eno polovično, odnosno četrtinsko karto.

9. Na ladjah dubrovačke in jadranske plovitve uživajo železniški uslužbenci zase četrtinsko, za rodbinske člane polovično vožnjo na podlagi legitimacij. Pri dubrovački plovitvi pa imajo tudi upokojenici in

njih rodbinski člani polovično vožnjo.

Vozne ugodnosti je treba zaprositi v vseh primerih službenim potom pri Generalni direkciji državnih železnic.

Za družinske člane se smatra: zakonita žena in zakonski otroci in sicer otroci do dovršenega 21. leta starosti.

Upravni odbor bolniškega fonda napoveduje uvedbo kontrole bolnikov

V letnem poročilu ugotavlja upravni odbor bolniškega fonda, da so izdatki za hranarino izredno porastli. V budžetnem letu 1935-36 se je izplačalo na hranarino le 1.336.896.— Din, med tem, ko se je letos izplačalo že Din 1.789.197.— ter je tako kredit prekoračen za pol milijona. — Hranarina se zamore sedaj izplačevati le vsled izjemnega odobrenja železniškega ministra na račun povišanih dohodkov in proti naknadnemu odobrenju prihodnje glavne skupščine. Izgledi za prihodnje leto so torej zelo temni. Za to je zahteval

upravni odbor od skupščinarjev, da stavijo inicijativne predloge glede izrabe hranarine, da ne bi bili v kratkem prizadeti res bolni in pomoči potrebni člani. Svoj apel zaključuje upravni odbor s sledečim pozivom:

»Na vse prizadete člane apelira upravni odbor, dasiravno uvideva njih težek položaj, naj se poslužujejo pomoči bolniškega fonda, ko to zahteva njihovo zdravje, kajti sicer ne bo mogel upravni odbor upirati se ponovni zahtevi po kontroli bolnikov.«

Soglasen sklep

V parlamentu se pripravljajo na načelno in podrobno razpravo o novem državnem proračunu za leto 1937-38. Debata v finančnem odboru je končana, pripravljena so poročila večine in manjšin.

Naš parlament je v prvi polovici februarja po daljšem času zopet sprejel en soglasen zaključek. Naknadno s 1. IV. 1936 se je povišal prispevek za nepredvidene izdatke naših narodnih poslancev od Din 50.— na Din 100.— dnevno. Poslanci dobivajo namreč poleg določenih poslan-

skih dnevnic še mesečno po Din 1500 za nepredvidene izdatke. Sedaj se je določil mesečni prispevek za izredne izdatke na Din 3000 ter se izplača diferenca tudi za nazaj tako, da bodo gospodje poslanci prejeli za nazaj vsak po Din 18.000.

Naknadni kredit mora odobriti finančni minister ter smo radovedni, ali bo ta kredit odobren po vrstnem redu.

Razna obvestila

Razvoz živil na progo

Nabavljalna zadruga je izdala v zadevi razvoza živil na progo in odpremi embalaže sledeče navodilo:

Gosp. generalni direktor je z rešenjem GD br. 115595-36 odobril brezplačen razvoz življenjskih potrebščin odnosno embalaže s sedežev Nabavljalne zadruge na postaje in obratno na naslednji način:

Pošiljke se odpravljajo iz zadruga na progo oz. iz stanic v zadrugo s posebnimi spremnicami. Za vsako postajo se mora napisati posebna spremnica. Kot prejemnik se vpiše v spremnico zaupnik zadruge, ki bo obveščal člane o prispetju robe. Popratnice se niti ne prilože spremnici niti ne pritrjujejo na pošiljke, temveč ostanejo v namembni postaji, ki jih hrani. V spremnicah se pa navedejo številke popratnic onih članov, katerim se pošiljajo pošiljke, odnosno ki vračajo posodje. Popratnice služijo le kontroliranju upravičenosti brezplačnega prevoza v uputni stanic.

Spremnice sestojijo iz 4 listov in kopirajo v vseh 4 delih. Prvi del obdrži odpošiljatelj (N. Z. odn. zaupnik), drugi del predajna stanica, tretji in četrti del spremljata pošiljko. Tretji del, na katerem potrdi prejemnik (zaupnik oz. Nabavljalna zadruga) prevzem pošiljke, ostane v uputni stanici, četrti del pa dobi prejemnik. Spremnice žigosa železnica radi evidence na določenem mestu.

Prosimo šefe stanic in zaupnike, da v bodoče odpravljajo naše pošiljke na popisani način.

Občni zbor »Bajtarja«

XIII. redni občni zbor »BAJTAR«-ja, stavbne in kreditne zadruge železniških uslužbencev v Ljubljani, registrov. zadruge z omejeno zavezo se bo vršil v nedeljo, dne 21. februarja 1937 ob 9. uri dopoldne v suterenskih prostorih hotela Metropol-Miklič, nasproti glavnega kolodvora s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
  2. Poročilo nadzorstva.
  3. Odobritev letnega zaključka 1936.
  4. Volitev 3 novih članov načelstva.
  5. Volitev nadzorstva.
  6. Raznoterosti.
- Ako bo določeni uri občni zbor ne bi bil sklepčen, se bo vršil pol ure kasneje nov občni zbor, ki je v smislu pravil sklepčen pri vsakem številu navzočih članov.

Kreditna zadruga uslužbencev drž. železnic v Ljubljani sporoča svojemu članstvu, da bo poslovala za stranke vsled izdelave bilance samo dopoldne od 9. do 12. ure. Te poslovne ure bodo veljale do 15. marca 1937.

Glasbeno društvo železniških delavcev in uslužbencev v Mariboru sklicuje svoj redni letni občni zbor za nedeljo, dne 7. marca 1937 ob pol 15. uri v gostilno Gambrinove dvorane s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
  2. Poročilo društvenega vodstva.
  3. Sprememba pravil.
  4. Volitev novega društvenega odbora.
  5. Slučajnosti.
- Vabijo se vsi člani društva, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Odbor.

ZAHVALA.

Najlepša zahvala vsem, ki so mi v moji dolgotrajni bolezni z nabiranjem in darovanjem prostovoljnih prispevkov lajšali bedo in trpljenje. Richly Ivan Videm pri Krškem.

V naše hiše
za naš denar
le res domače praške
„ADRIA“.